

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Иван Тенев Димитров,

Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, кат. „Икономика и управление“

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство”

на тема „Инструменти за управление на административни конфликти при предоставяне на публични услуги“

с автор Георги Иванов Цанков

I. Обща характеристика и оценка на дисертационния труд

Структурата на дисертационния труд включва следните раздели: увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваната литература, справка за научните приноси, декларация за оригиналност и приложения. Общият обем обхваща 207 стандартни страници, включващ 11 таблици, 3 фигури и 7 диаграми.

Темата на дисертационния труд е безспорно актуална за сферата на предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки в България поради наличието на значими проблеми и дефицити по отношение на административния капацитет и често променящата се нормативна база, в резултат на което възникват административни конфликти между възложителите и изпълнителите, както и в административните структури, отговарящи за подготовката, организирането и възлагането на обществени поръчки.

Обект на проучване в дисертационния труд са административните аспекти на предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки в България, като предмет на научното изследване авторът насочва административния характер на възникващите конфликти при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки.

Основните акценти на изследователска теза, която авторът защитава в дисертационния труд са: че възникващите административни конфликти при подготовката, организирането и възлагането на обществени поръчки имат комплексен характер и са резултат от слабости и допускани грешки, недобра координация, не-

достатъчен административен и експертен капацитет, чести промени в нормативната база, както и от повишаващите се изисквания на гражданите за публичност и прозрачност на процедурите; чрез прилагането на подходящ инструментариум за управление на административните конфликти и за промяна на нагласите и поведението на административните служители от публичния сектор е възможно да се осигури подходяща административно-организационна инфраструктура за предоставяне на публични услуги чрез обществени поръчки.

Въз основа на формулираната основна цел на дисертационния труд – да се предложат подходящи инструменти и концептуален модел за управление и превенция на възникващите административни конфликти, авторът извежда шест изследователски задачи, с които тя ще бъде постигната.

Използваната методика на изследване съответства на поставените пред проучването цел и задачи. Тя се реализира чрез провеждане и анализ на първични и вторични източници на информация, както и на анкетни проучвания на служители на административни структури в публичния сектор и на представители на бизнеса, участвали или кандидати за изпълнители на обществени поръчки.

Добрата осведоменост на докторанта по разглежданите проблеми се потвърждава от използваните 135 литературни източника на български, руски и английски език. Използваните източниците са цитирани коректно в текста на дисертационния труд.

II. Оценка на резултатите и приносите в дисертационния труд

Основните резултати от първа глава могат да се обобщят, както следва:

- Систематизирани са теоретичните постановки за публичните блага и услуги и административно-правните характеристики на обществените поръчки;
- Идентифицирани са потенциалите за конфликт на публичните административни структури и предпоставките за конфликт при администрирането и управлението на предоставяните публични услуги чрез обществени поръчки;
- Обогатени са съществуващите теории в областта на административните конфликти;
- Изведени са проблемите с капацитета на публичния сектор и с правната рамка, регламентираща осъществяването на процедури по възлагане на обществени поръчки, които се характеризират със силен конфликтен потенциал.

Във втора глава по-съществените резултати от дисертационния труд са:

- Предложена е методика и алгоритъм за емпирично изследване на конфликтните потенциали на административни структури от публичния сектор при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки.

– Идентифицирани са вътрешните и външните предпоставки за конфликти и е очертан техният ефект върху административните дейности по осъществяване на процедурите по възлагане на обществени поръчки.

– Изведени и систематизирани са бариерните и ключовите фактори за успешно управление на административните конфликти.

– Очертани са основните причини за намаляването на административния капацитет по отношение на спазване на лична почтеност и професионална етика от служители и ръководители в сферата на обществените поръчки.

– Аргументирани са алтернативи за изграждане на потенциал за управление на административните конфликти при възлагането на обществени поръчки.

В трета глава могат да се открият следните по-важни резултати:

– По-голямата част от респондентите, изпитват затруднения за осъществяване на дейността си поради високото ниво на административна конфликтност.

– Необходимо е усъвършенстване на правната рамка на обществените поръчки като се осигури баланс между търсене и предлагане, между възложител и изпълнител.

– Степента на контрол върху процеса на разрешаване и резултата от административния конфликт определя метода за неговото управление;

– Системата за контрол и мониторинг, като инструмент за регулиране и превенция на административни конфликти има превантивен и информационен характер, липсват координация между институциите, уеднаквени практики и недостатъчен административен капацитет.

– Очертана е концептуална визия за управление на административни конфликти в структури от публичния сектор, работещи по обществени поръчки.

На базата на представените резултати от трите глави от дисертационния труд могат да се обобщят следните по-важни приноси:

1. Обогаляване на теоретичните постановки за административния конфликт, причинно-следствените връзки и проявлението им в дейността на административните структури. Очертани са основните положения на концепциите на административните конфликти, които са подходящи за успешното им управление.

2. Установени са потенциалите и специфичните причини за административни конфликти при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки.

3. Аргументирана е необходимостта от изследване на административните конфликти и търсене на законови възможности за облекчаване и диференциране на първоначалните изисквания по процедурите на обществените поръчки, което е предпоставка за успешно управление на конфликти с административен характер и постигане на баланс между възложител-изпълнител чрез възпиране на по-силната страна да упражнява превъзходството си.

4. Предложен е комплексен инструментариум за изследване и оценка на несъответствията в административния и експертен капацитет и на конфликтните потенциали на административните структури.

5. Обоснован е алгоритъм за избор на алтернативни методи при управлението на административните конфликти при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки.

6. Разработен е концептуален модел за управление на административни конфликти при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки.

Посочените приноси без съмнение са собствено дело на докторанта, имат научен и научно-приложен характер и са насочени към обогатяване на съществуващите знания и тяхното приложение в практиката.

III. Автореферат и публикации по дисертационния труд

Авторефератът достатъчно точно и пълно отразява съдържанието и структурата на дисертационния труд и основните изводи от проведените изследвания.

По дисертационния труд са посочени три самостоятелни публикации и една в съавторство. Публикациите отразяват съществени части от труда и представят различни аспекти на изследванията на автора по проблема.

IV. Бележки, препоръки и въпроси

По структурата и съдържанието на дисертационния труд не могат да се посочат съществени критични бележки, но могат да се направят следните препоръки:

– С оглед на по-ефективно практическо приложение на концептуалния модел би било по-добре, ако корелационният анализ на факторите в модела се допълни с регресионен анализ за количествено прогнозиране на развитието на административните конфликти.

– При бъдещи изследвания, могат да се потърсят възможностите на медиацията, като алтернативен метод за разрешаване на административни конфликти възникващи при процедурите по обществени поръчки .

– Препоръчвам издаване на книга по дисертационния труд за популяризиране на постигнатите и резултати, както и провеждане на семинари, уебинари и други обучения и форуми за запознаване на заинтересовани страни с възможностите за повишаване на капацитета за управление на административни конфликти.

Въпрос:

1. Кой са основните трудности за приложение на концептуалния модел за управление на административни конфликти при предоставянето на публични услуги чрез обществени поръчки?

Посочените препоръки обаче не биха оказали същественото влияние върху качеството и количеството на постигнатите резултати и приноси.

V. Заключение

От извършената оценка на резултатите и приносите на дисертационния труд може с достатъчно основания да се приеме, че представената докторска дисертация притежава необходимата задълбоченост, завършеност и актуалност, отличителни достойнства и съществени приносни резултати. Тя напълно отговаря на основните изисквания за присъждане на образователна и научна степен „доктор”.

Въз основа на изложеното с висока степен на убеденост предлагам на членовете на научното жури да **присъдят ОНС Доктор** на Георги Иванов Цанков, в ПН „Администрация и управление“, докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство”, за дисертационен труд на тема: „Инструменти за управление на административни конфликти при предоставяне на публични услуги“.

08.08.2023 г.
гр. Варна

Изготвил становището:

(проф. д-р Иван Димитров)